

Χημεία
Θετικής Κατεύθυνσης
Β' Λυκείου 2001

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

Ζήτημα 1°

Στις ερωτήσεις **1.1 - 1.4**, να γράψετε στο τετράδιό σας τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

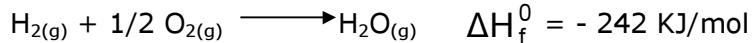
- 1.1** Η εξαέρωση ενός υγρού μόνο από την επιφάνειά του, σε σταθερή θερμοκρασία, λέγεται:
- α.** βρασμός
 - β.** εξάχνωση
 - γ.** εξάτμιση
 - δ.** υγροποίηση.

Μονάδες 5

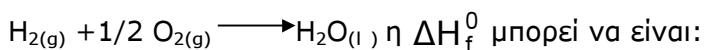
- 1.2** Οι καταλύτες αυξάνουν την ταχύτητα μιας αντίδρασης, επειδή:
- α.** αυξάνουν την ενέργεια ενεργοποίησης
 - β.** αυξάνουν την απόδοση της αντίδρασης
 - γ.** μειώνουν την ενέργεια ενεργοποίησης
 - δ.** μειώνουν τον αριθμό των αποτελεσματικών συγκρούσεων των μορίων.

Μονάδες 5

- 1.3** Δίνεται η θερμοχημική εξίσωση σχηματισμού του νερού σε αέρια κατάσταση:

Για το σχηματισμό του νερού σε υγρή κατάσταση, σύμφωνα με τη θερμοχημική εξίσωση

- α.** + 242 KJ/mol
- β.** - 286 KJ/mol
- γ.** - 198 KJ/mol
- δ.** + 198 KJ/mol.

Μονάδες 6

- 1.4** Σε τέσσερα κλειστά δοχεία με δυνατότητα μεταβολής όγκου έχουν αποκατασταθεί αντίστοιχα οι παρακάτω χημικές ισορροπίες. Ποια από αυτές **δεν** επηρεάζεται από τη μεταβολή του όγκου του δοχείου, σε σταθερή θερμοκρασία.

- α.** $\text{H}_{2(g)} + \text{I}_{2(g)} \rightleftharpoons 2\text{HI}_{(g)}$
- β.** $\text{CaCO}_{3(s)} \rightleftharpoons \text{CaO}_{(s)} + \text{CO}_{2(g)}$
- γ.** $\text{C}_{(s)} + \text{H}_2\text{O}_{(g)} \rightleftharpoons \text{CO}_{(g)} + \text{H}_{2(g)}$
- δ.** $3\text{H}_{2(g)} + \text{N}_{2(g)} \rightleftharpoons 2\text{NH}_{3(g)}$

Μονάδες 5

- 1.5** Να γράψετε στο τετράδιό σας τα γράμματα της **Στήλης I** και δίπλα σε κάθε γράμμα τον αριθμό της **Στήλης II** που αντιστοιχεί στη σωστή μονάδα μέτρησης.

Στήλη Ι	Στήλη ΙΙ
α. Τάση ατμών	1. J
β. Ταχύτητα αντίδρασης	2. $\frac{\text{mol}}{\text{L}}$
γ. Ενθαλπία	3. $\frac{\text{mol}}{\text{L} \cdot \text{s}}$
δ. Σταθερά ταχύτητας αντίδρασης 2ας τάξης	4. atm
	5. $\frac{\text{L}}{\text{mol} \cdot \text{s}}$

Μονάδες 4

Ζήτημα 2°

- 2.1 Σε ποια από τις παρακάτω ενώσεις ο αριθμός οξείδωσης του άνθρακα (C) είναι μηδέν.

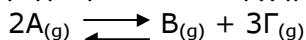
- α. CCl_4
- β. CO
- γ. CH_4
- δ. CH_2Cl_2

Μονάδες 3

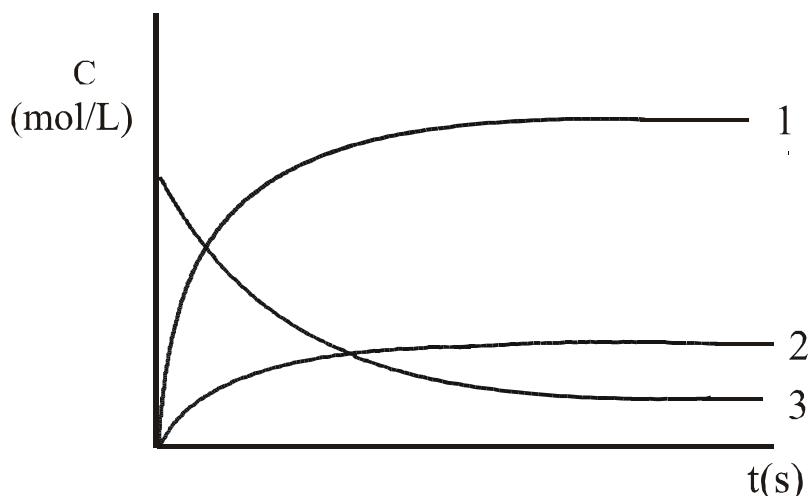
Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

Μονάδες 5

- 2.2 Δίνεται η αντίδραση που περιγράφεται από τη χημική εξίσωση

Η γραφική παράσταση μεταβολής της συγκέντρωσης με το χρόνο, των σωμάτων A, B και Γ δίνεται παρακάτω.

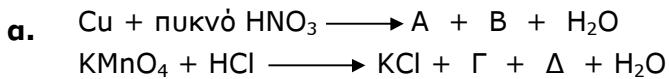
- α. Σε ποιο από τα σώματα της αντίδρασης αντιστοιχεί η κάθε καμπύλη;

Μονάδες 3

- β. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

Μονάδες 6

- 2.3 Να γράψετε στο τετράδιό σας τις παρακάτω χημικές εξισώσεις προσδιορίζοντας τα σώματα A, B, Γ και Δ.

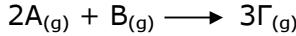
Μονάδες 4

- β. Να συμπληρώσετε τις χημικές εξισώσεις των αντιδράσεων με τους αντίστοιχους συντελεστές.

Μονάδες 4

Ζήτημα 3°

Δίνεται η αντίδραση:

η οποία πραγματοποιείται σε κατάλληλες συνθήκες μέσα σε δοχείο όγκου $V = 2\text{L}$. Οι αρχικές ποσότητες των σωμάτων A και B είναι ίσες με 5mol το καθένα. Μετά από χρόνο $t = 10\text{s}$ από την έναρξη της αντίδρασης, στο δοχείο βρέθηκαν 3 mol του σώματος B.

- a. Ποιες είναι οι ποσότητες των σωμάτων A και Γ αντίστοιχα σε χρόνο $t = 10\text{s}$

Μονάδες 9

- β. Να υπολογίσετε την ταχύτητα της αντίδρασης για το χρονικό διάστημα από 0 έως 10s.

Μονάδες 8

- γ. Πειραματική μελέτη έδειξε ότι ο νόμος της ταχύτητας αυτής της αντίδρασης είναι $u = k [A]^2 \cdot [B]$

Η αντίδραση αυτή είναι απλή ή γίνεται σε στάδια;

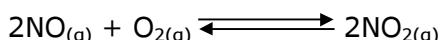
Μονάδες 2

Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας και να καθορίσετε την τάξη της αντίδρασης.

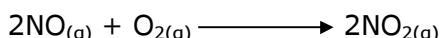
Μονάδες 6

Ζήτημα 4°

Σε κλειστό και θερμικά μονωμένο θερμιδόμετρο περιέχονται 14 Kg H_2O . Στο δοχείο της αντίδρασης (αντιδραστήρας) του θερμιδομέτρου όγκου $V = 5\text{L}$ εισάγεται ισομοριακό μείγμα αερίων NO και O_2 , συνολικής ποσότητας 4 mol, τα οποία αντιδρούν και τελικά αποκαθίσταται χημική ισορροπία, που περιγράφεται από την εξίσωση:

Η ενθαλπία της αντίδρασης:

είναι $\Delta H = -28 \text{ Kcal}$.

Από την έναρξη της αντίδρασης μέχρι την αποκατάσταση της χημικής ισορροπίας η θερμοκρασία του νερού αυξήθηκε κατά $1,5^\circ\text{C}$.

- a. Να υπολογιστεί το ποσό της θερμότητας που ελευθερώθηκε από την αντίδραση και απορροφήθηκε από το νερό του θερμιδομέτρου.

Μονάδες 8

- β. Να υπολογιστεί η απόδοση της αντίδρασης και οι ποσότητες όλων των σωμάτων στην κατάσταση χημικής ισορροπίας.

Μονάδες 10

γ. Να υπολογιστεί η K_c της αντίδρασης.

Μονάδες 7

Δίνονται:

- Η ειδική θερμοχωρητικότητα ή ειδική θερμότητα του νερού είναι:

$$c = 1 \frac{\text{cal}}{\text{g} \cdot \text{grad}} \quad \text{ή} \quad 1 \frac{\text{cal}}{\text{g} \cdot {}^\circ\text{C}}$$

- Η θερμοχωρητικότητα του θερμιδομέτρου θεωρείται αμελητέα.

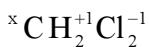
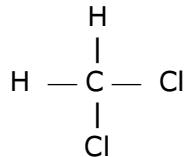
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Ζήτημα 1°

- 1.1. $\rightarrow \gamma$ 1.2. $\rightarrow \gamma$ 1.3. $\rightarrow \beta$ 1.4. $\rightarrow \alpha$
1.5. $\alpha - 4, \beta - 3, \gamma - 1, \delta - 5.$

Ζήτημα 2°

- 2.1. Στην ένωση CH_2Cl_2 το φαινομενικό φορτίο του άνθρακα είναι μηδέν, όπως προκύπτει από τον συντακτικό τύπο:

Έχουμε την εξίσωση:

$$x + 2 - 2 = 0 \Rightarrow x = 0$$

- 2.2. Η καμπύλη 3 αντιστοιχεί στο αντιδρόν Α.

Η καμπύλη 2 αντιστοιχεί στο προϊόν Β και η καμπύλη 1 στο προϊόν Γ.

Η αύξηση της συγκέντρωσης του Γ είναι τριπλάσια από την αύξηση της συγκέντρωσης του Β γιατί το Γ παράγεται με τριπλάσια mole από το Β. Η συγκέντρωση του Α συνεχώς μειώνεται γιατί είναι αντιδρόν.

- 2.3. $\text{Cu} + 4\text{HNO}_3$ (πυκνό) $\rightarrow \text{Cu}(\text{NO}_3)_2 + 2\text{NO}_2 + 2\text{H}_2\text{O}.$
 $2\text{KMnO}_4 + 16\text{HCl} \rightarrow 2\text{KCl} + 2\text{MnCl}_2 + 5\text{Cl}_2 + 8\text{H}_2\text{O}.$

Ζήτημα 3°

α.

(mol)	2A ₍₂₎	+ B ₍₂₎	3Γ ₍₂₎
Αρχικά	5	5	--
Αντιδρ.	4	2	--
Παραγ.	--	--	6
Τελικά	1	3	6

Τη χρονική στιγμή $t = 10\text{s}$ υπάρχουν στο δοχείο 1mol Α και 6mol Γ.

β.

$$\bar{u} = -\frac{1}{2} \cdot \frac{\Delta C_A}{\Delta t} = -\frac{1}{2} \cdot \frac{\left(\frac{1}{2} - \frac{5}{2}\right)\text{mol/L}}{10\text{s}} = 0,1 \frac{\text{mol}}{\text{L} \cdot \text{s}}$$

- γ. Η αντίδραση είναι απλή και είναι τρίτης τάξης γιατί οι εκθέτες στο νόμο της ταχύτητας είναι ίδιοι με τους συντελεστές των αντιδρώντων.

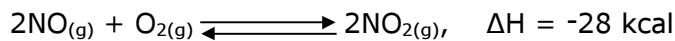
Ζήτημα 4°

- α. Επειδή το μείγμα είναι ισομοριακό θα έχουμε 2mol NO και 2mol O₂.

Η θερμότητα που ελευθερώθηκε είναι:

$$Q = c \cdot m \cdot \Delta\theta \Rightarrow Q = 1 \frac{\text{Kcal}}{\text{Kg} \cdot {}^\circ\text{C}} \cdot 14 \text{ Kg} \cdot 1,5 {}^\circ\text{C} \Rightarrow Q = 21 \text{ Kcal}$$

β.

'Όταν αντιδρούν 2 mol NO εκλύεται θερμότητα 28 kcal
x ; 21 kcal

x = 1,5 mol NO

Άρα αντέδρασαν 1,5 mol NO

(mol)	2NO	+	O ₂	2NO ₂
Αρχικά	2		2	--
Αντιδρ.	1,5		0,75	--
Παραγ.	--		--	1,5
Τελικά	0,5		1,25	1,5

Σε έλλειμμα βρίσκεται το NO.

Άρα:

$$\alpha = \frac{\text{πρακτικά mol NO}}{\text{αρχικά mol NO}} \Rightarrow \alpha = \frac{1,5}{2} = 0,75 \rightarrow A = 75\%$$

Στη χημική ισορροπία έχουμε: n_{NO} = 0,5 mol, n_{O₂} = 1,25 mol, n_{NO₂} = 1,5 mol.

γ.

$$k_c = \frac{[\text{NO}_2]^2}{[\text{NO}]^2 \cdot [\text{O}_2]} \Rightarrow k_c = \frac{\left(\frac{1,5}{5}\right)^2}{\left(\frac{0,5}{5}\right)^2 \cdot \frac{1,25}{5}} \Rightarrow k_c = \frac{0,3^2}{0,1^2 \cdot 0,25} \Rightarrow k_c = 36 \text{ L/mol}$$